

1. ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΟΒΑΣΕΙΣ

Μέσο: . . . . . ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 27/08/2023 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 27/08/2023

Σελίδα: 30

Innews ΑΕ - Αποδελτίωση Τύπου - <http://www.innews.gr>

ΓΝΩΜΗ

Τεχνολογικές αποβάσεις

ΤΟΥ ΜΙΧΑΗΛ ΚΡΗΤΙΚΟΥ

Η προγραμματισμένη δημιουργία κέντρων δεδομένων (data centres) στη χώρα μας είναι καλοδεχούμενη αλλά όπως κάθε ιδέα που εισάγεται με σημαντική χρονική υστέρηση συνοδεύεται από υπερβολές. Προτού θεωρήσουμε ότι η χώρα μας μετατράπηκε ξαφνικά σε πρότυπο τεχνολογικής καινοτομίας, καλό θα ήταν να λάβουμε υπόψη μας τις εξής παραμέτρους:

Πρώτον, τα κέντρα δεδομένων θεωρούνται ένα από τα πλέον ενεργοβόρα projects στο σύγχρονο τεχνολογικό γίγνεσθαι καθώς υπάρχει κατακόρυφη αύξηση της ζήτησης για υπολογιστική ισχύ και ισχυρούς επεξεργαστές. Οι απαιτήσεις τους σε ενέργεια είναι τέτοιες που πολλές χώρες της Δύσης προσπαθούν πλέον είτε να τα περιορίσουν είτε να θέσουν αυστηρούς όρους δανειοδότησής τους. Αυτή η βιομηχανία απορρόφησε το 14% της ενέργειας της Ιρλανδίας, ενώ ένα μόνο κέντρο δεδομένων της Meta καταναλώνει ενέργεια όσο μια πόλη του μεγέθους των Ιωαννίνων. Πέρσι μόνο, έπειτα από σφοδρές αντιδράσεις, σταμάτησε η κατασκευή κέντρων δεδομένων της Amazon στη Γαλλία, της Google στο Λουξεμβούργο και της Meta στην Ολλανδία, ενώ σε παραδοσιακές έδρες τέτοιων κέντρων όπως η Ιρλανδία, η Γερμανία, το Βέλγιο και η Δανία, η δημιουργία τους συναντά πλέον ισχυρές αντιτάσεις.

Δεύτερον, είναι κοινός τόπος στην παγκόσμια αγορά αυτών των κέντρων ότι οι μεγάλες πολυεθνικές αναζητούν πλέον νέους προορισμούς για την εγκατάσταση των κέντρων αυτών, όπου το εργατικό κόστος, οι φορολογικοί συντελεστές και το κόστος κατασκευής κινούνται σε ιδιαίτερα χαμηλά επίπεδα. Τρίτον, τα 15 κέντρα δεδομένων που θα είναι λειτουργικά μέσα σε βάθος τριετίας στη χώρα μας δεν μας κατατάσσουν πάνω από την 25η θέση στον σχετικό πανευρωπαϊκό πίνακα, καθώς αυτή τη στιγμή λειτουργούν πάνω από 2.600 data centers στην Ευρώπη και 3.000 στη Βόρεια Αμερική. Μόνο στη Βουλγαρία λειτουργούν πάνω από 30 κέντρα τέτοιου είδους.

Τέταρτον, τα κέντρα δεδομένων θεωρούνται δαπανηρά ως προς το λειτουργικό τους κόστος και σπανίως κερδοφόρα, ενώ δεν υπάρχει κάποια έγκυρη μελέτη που να αποδεικνύει ότι μειώνουν δομικά την ανεργία. Πέμπτον, τα κέντρα τέτοιου είδους διακρίνονται από έλλειψη διαφάνειας σχετικά με τα δεδομένα που αποθηκεύονται. Αυτές οι ανησυχίες επιτείνονται περαιτέρω από το γεγονός ότι η χώρα μας ενδέχεται να βρεθεί αντιμέτωπη με ένα ιδιαίτερο vendor-lock in effect: θα αναγκαστεί δηλαδή να συνεχίσει να εμπιστεύεται δεδομένα δημόσιου χαρακτήρα σε έναν μόνο πάροχο υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους, επειδή η μετάβαση σε άλλον προμηθευτή θα κρίνεται μη ωφέλιμη.

Με άλλα λόγια, αυτού του είδους οι εξωτερικές «αποβάσεις» τεχνολογικού χαρακτήρα πρέπει να αντιμετωπίζονται με ιδιαίτερο σκεπτικισμό δεδομένων των σοβαρών ζητημάτων ενεργειακής φτώχειας, προστασίας δεδομένων και κυβερνοασφάλειας που αντιμετωπίζει η χώρα μας. Ο τρόπος με τον οποίο θα αντιμετωπιστούν τα κρίσιμα αυτά θέματα θα καθορίσει το αναπτυξιακό υπόδειγμα που θα ακολουθήσει η χώρα μας και το πόσο παραγωγικές και ανταποδοτικές θα είναι οι επενδύσεις που θα προσελκίσουμε.

Ο Δρ Μιχάλης Κρητικός είναι ερευνητής του **ΕΛΙΑΜΕΠ** και επίκουρος καθηγητής σε θέματα Τεχνητής Νοημοσύνης και Ψηφιακής Μετάβασης στη Σχολή Διακυβέρνησης του Ελευθέριου Πανεπιστημίου των Βρυξελλών.